

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w sprawie
upamiętnienia 100. rocznicy urodzin profesora
Wiktora Zina (druk nr 1656)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 5 września 2025 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 23 września 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 23 września 2025 r.

Sprawozdawca

Przewodniczący Komisji

(-) Michał Krawczyk

(-) Piotr Adamowicz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ... 2025 r.

w sprawie upamiętnienia 100. rocznicy urodzin profesora Wiktora Zina

W 2025 r. przypada 100. rocznica urodzin prof. zw. dr. hab. inż. Wiktora Zina – wybitnego architekta, konserwatora zabytków, naukowca, scenografa, rysownika, malarza, pisarza, autora programów telewizyjnych i audycji radiowych, miłośnika piękna, polskiego patrioty, oddanego również sprawom lokalnym.

Wiktor Zin przyszedł na świat 14 września 1925 r. w Hrubieszowie, gdzie po ukończeniu szkoły podstawowej oraz gimnazjum kontynuował naukę w liceum im. Stanisława Staszica. Już jako mały chłopiec otoczony był sztuką, z którą obcował w prowadzonym przez dziadka i ojca zakładzie malarsko-pozłotniczym. Po maturze wyjechał do Krakowa, gdzie rozpoczął studia na Wydziale Architektury Akademii Górniczo-Hutniczej. Ukończył je w 1950 r.

W 1955 r. objął Katedrę Historii Architektury Polskiej, w 1979 r. zaś uzyskał tytuł profesora zwyczajnego. Swoje życie zarówno zawodowe, jak i prywatne związał na stałe z Politechniką Krakowską i Krakowem. W 1962 r. pełnił funkcję kierownika Instytutu Historii Architektury i Konserwacji Zabytków, a w latach 1962–1967 był dziekanem Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej.

W latach 1957–1961 był głównym architektem Pracowni Konserwacji Zabytków w Krakowie. Przez całe swoje życie piastował wiele ważnych funkcji, dzięki czemu dał się poznać jako dobry organizator, człowiek zjednujący sobie sympatię otoczenia oraz kierujący się przede wszystkim dobrem rodzimej kultury.

Po przejściu na emeryturę nadal wykładał w Akademii Górniczo-Hutniczej i Wyższej Szkole Ekonomicznej w Krakowie, był prorektorem Europejskiej Akademii Sztuk w Warszawie, wykładał również w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Wygłosił wiele wykładów w kraju i poza jego granicami. Był wielokrotnie nagradzany i odznaczany za swoją pracę i aktywną działalność na rzecz ratowania i odnawiania zabytków architektury.

Był autorem wielu publikacji, m.in. artykułów i rozpraw naukowych dotyczących badań wczesnośredniowiecznego Krakowa, „Opowieści o polskich kapliczkach”, albumów i rysunków z programów telewizyjnych: „Piękno nie dostrzegane”, „Piękno potężne”, „Piękno utracone”, autorem i gospodarzem audycji telewizyjnych ukazujących piękno polskiej architektury, krajobrazu miejskiego i przyrodniczego: „Piórkiem i węglem”, „Być tutaj”, „Nad Niemnem, Piną i Prypecią” oraz autorem zbioru opowiadań „Półgłosem i ciszą”, „Opowiadania najkrótsze o ludziach nader różnych”.

Pomimo rozlicznych zajęć i ogromnej aktywności zawodowej profesor Wiktor Zin przez całe życie nieustannie oddawał się pasji malarskiej i rysowniczej. Jego prace prezentowane były na wystawach w Polsce i na świecie. Piękno sztuki profesora tkwiło nie tylko w tematyce i ogólnym sposobie ujęcia, lecz także w technice i warsztacie. Rysował szybko i z naturalną łatwością. Jego twórczość plastyczna do dziś cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem.

Profesor Wiktor Zin uhonorowany został tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu Technicznego w Budapeszcie oraz tytułem doktora honoris causa Politechniki Krakowskiej. Był członkiem Stowarzyszenia Architektów Polskich, Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, Towarzystwa Opieki nad Zabytkami oraz Meksykańskiej Akademii Architektury.

Za swoją działalność zawodową i wkład w rozwój i zachowanie kultury i architektury polskiej otrzymał wiele odznaczeń i nagród, w tym Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Srebrny Krzyż Zasługi, Brązowy Krzyż Zasługi, Nagrodę im. Herdera i wiele innych odznaczeń resortowych i regionalnych.

Profesor Wiktor Zin do końca życia był aktywny zawodowo. Zmarł nagle 17 maja 2007 r. Został pochowany 23 maja 2007 r. na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

W uznaniu wszechstronnej działalności prof. zw. dr. hab. inż. Wiktora Zina, obejmującej zarówno aktywność dydaktyczną i społeczną, jak i służbę publiczną, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej upamiętnia 100. rocznicę jego urodzin.